

Ed.

618. Frumvarp til laga

[244. mál]

um heimild fyrir ríkisstjórnina til að staðfesta fyrir Íslands hönd alþjóðasamning, er gerður var 29. desember 1972, um varnir gegn mengun hafsins vegna losunar úrgangsefna og annarra efna í það.

(Lagt fyrir Alþingi á 93. löggjafarþingi, 1972—1973.)

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að staðfesta fyrir Íslands hönd samning frá 29. desember 1972 um varnir gegn mengun hafsins vegna losunar úrgangsefna og annarra efna í það.

Samningur þessi er prentaður á íslenzku og ensku sem fylgiskjal með lögum þessum.

2. gr.

Þegar samningur sá, sem um ræðir í 1. gr., hefur verið staðfestur fyrir Íslands hönd og hann öðlazzt gildi gagnvart Íslandi samkvæmt auglýsingu í C-deild Stjórnartíðinda, skulu ákvæði hans hafa lagagildi hér á landi.

3. gr.

Ráðherra getur með reglugerð sett nánari ákvæði um framkvæmd samnings þessa.

4. gr.

Brot gegn samningi þessum, svo og reglugerð þeirri, er sett kann að verða samkvæmt 3. gr., skulu varða sektum frá 1 000.00 til 500 000.00 krónum, varðhaldi eða fangelsi allt að tveimur árum, nema þyngri refsing liggja við samkvæmt öðrum lögum.

Með mál út af brotum skal farið að hætti opinberra mála.

5. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

Samningur sá, sem hér um ræðir, er liður í baráttu manna gegn sívaxandi mengun í heiminum. Sú barátta er reyndar ekki ný af nálinni, eins og t. d. alþjóða-samþykktin frá 1954 um að fyrirbyggja óhreinkun sjávar af völdum olíu ber með sér, en Ísland gerðist á sínum tíma aðili að þeirri samþykkt.

Baráttan gegn menguninni hefur færzt mjög í aukana á síðustu tímum og hefur m. a. beint að vörnum gegn mengun af völdum losunar efna í hafið. Til marks um áhrif slíkrar þróunar hér á landi má nefna lög um bann við losun hættulegra efna í sjó nr. 20 frá 1972, en þau voru samþykkt af Alþingi 12. apríl það ár. Þá má og nefna lög frá 4. apríl 1973 um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að staðfesta fyrir Íslands hönd alþjóðasamning, er gerður var 15. febrúar 1972, um varnir gegn mengun sjávar vegna losunar úrgangsefna frá skipum og flugvélum, en sá samningur, oft nefndur Oslósamningurinn, tekur í stuttu máli yfir Norð-austur-Atlantshaf og hluta af Norður-Íshafi.

Samningur þessi, sem oft er nefndur Lundúnasamningurinn, tekur hins vegar til allra hafsvæða jarðar utan landhelgisgrunnlína. Segir í þessum almenna samningi, að stuðlað skuli að gerð sérstakra svæðissamninga, er komi til viðbótar honum, og skal gæta samræmis eftir föngum.

Undirbúningur samnings þessa á sér alllangan aðdraganda. Má þar fyrst til nefna fundi í Lundúnum og Ottawa, en það var ekki fyrr en á ráðstefnu, sem haldin var í Reykjavík 10.—15. apríl 1972, að skriður komst á undirbúninginn. Á þeirri ráðstefnu var gengið frá drögum að einstökum greinum alþjóðasamnings um varnir gegn mengun hafsisins og viðaukum við slíkan samning. Á fundi í Lundúnum 30.—31. maí 1972 voru drögin síðan athuguð frekar og aukið við ákveðnum atriðum. Málið var þar næst lagt fram af Íslands hálfu samkvæmt ályktun Reykjavíkurráðstefnunnar og rætt í heild á hinni fjölsóttu umhverfismálaráðstefnu Sameinuðu þjóðanna í Stokkhólmi 6.—17. júní 1972. Var þar ákveðið, að Reykjavíkurfurumdrögin og Lundúnaviðaukinn skyldu koma til athugunar á ráðstefnu þeirri, sem brezka ríkisstjórnin bauð síðan til í Lundúnum, þar eð ekki vannst tími til að ganga frá endanlegum alþjóðasamningi í Stokkhólmi. Lundúnaráðstefnan var svo haldin dagana 30. október—13. nóvember 1972, og sátu hana fulltrúar frá 80 ríkjum, en auk þess áheyrnarfulltrúar frá 12 ríkjum og 8 alþjóðastofnunum. Aðalframkvæmdastjóri Sameinuðu þjóðanna lét og ráðstefnuna til sín taka. Gengið var frá samningstexta á ráðstefnunni, en formlega telst samningurinn gerður 29. desember 1972, þegar hann var lagður fram til undirritunar. Skal hann ganga í gildi á þrítugasta degi eftir afhendingu fimmtánda staðfestingar- eða aðildarskjalsins til vörzlu.

Samningurinn gerir fyrst og fremst ráð fyrir banni við eða takmörkunum á losun úrgangsefna eða annarra efna í hafið, hvort heldur er úr skipum, flugvélum eða pöllum eða öðrum mannvirkjum á hafi úti.

Með losun úrgangsefna eða annarra efna, án tillits til forms eða tegundar, er átt við vísvitandi losun, m. a. á framangreindan hátt, en ýtarlega skilgreiningu er að finna í samningnum. Samningsaðilar skulu banna losun allra úrgangsefna eða annarra efna nema í samræmi við ákvæði samningsins, en í honum er gert ráð fyrir því, m. a. í þremur viðaukum, að losun efna, sem talin eru upp í I. viðauka, sé bönnuð nema í þröngum undantekningartilvikum, sérstakt leyfi þurfi að fá fyrirfram til losunar efna, sem talin eru upp í II. viðauka, og almennt leyfi þurfi að fá fyrirfram til losunar allra annarra efna. Ýtarleg ákvæði eru um athugunaratriði í sambandi við mótun reglna um útgáfu losunarleyfa, þ. e. um sérkenni og samsetningu efna, sérkenni losunarstaðar og losunaraðferð og loks almenn atriði og skilyrði, t. d. hugsanleg áhrif á þokkafull svæði. Sérhver samningsaðili skal tilnefna stjórnvald eða stjórnvöld í landi sínu til að annast m. a. útgáfu losunarleyfa. Á fundi, sem kveðja skal samningsaðila á eigi síðar en þremur mánuðum eftir gildistöku samningsins, skal tilnefna hæfa alþjóðastofnun til að annast skrifstofu-

störf vegna samningsins, en þau eru fjölþætt. Gert er ráð fyrir ýmiss konar samstarfi með samningsaðilum, þ. á m. fyrir milligöngu stofnunarinnar. Kemur m. a. til greina samvinna um eftirlit í varúðarskyni og rannsóknir, svo og gagnkvæm aðstoð í neyðartilvikum.

Ekkert í samningi þessum skal hafa áhrif á rétt nokkurs aðila til að gera í samræmi við meginreglur þjóðarréttar aðrar ráðstafanir en í samningnum greinir í því skyni að girða fyrir losun á hafi úti, og ekkert í samningnum skal hafa áhrif á hugsanlega bálkun og framþróun hafréttar á fyrirhugaðri hafréttarráðstefnu Sameinuðu þjóðanna né kröfur eða lagasjónarmið nokkurs ríkis nú eða í framtíðinni viðvíkjandi hafrétti og eðli og víðáttu lögsögu strandríkja og heimaríkja einstakra skipa. Stofnunin skal boða til fundar samningsaðila eftir hafréttarráðstefnuna og hvað sem öðru líður eigi síðar en árið 1976 í því skyni að skilgreina eðli og víðáttu réttar og skyldu strandríkja til að beita samningnum á sjávarbelti meðfram ströndum sínum. Er því hvergi í samningnum minnt á dýpi í metrum né fjarlægð frá næsta landi í sjómílum, eins og gert er í viðauka við Oslóarsamninginn. Dýpi og fjarlægð frá strönd, án tilgreiningar, eru þó meðal athugunaratriða í III. viðauka, og taka má fram í þessu sambandi, að í 10. gr. samnings skuldbinda samningsaðilar sig til þess að móta reglur um mat á ábyrgð og lausn deilna út af losun.

Breyting á samningi þessum öðlast því aðeins gildi gagnvart aðila, að hún hafi verið samþykkt með tveimur þriðju hluta atkvæða á fundi aðila, auk þess sem afhenda þarf sérstakt skjal til staðfestu samþykki. Til þess að breyting á viðaukunum við samninginn öðlist gildi gagnvart aðila, þarf og samþykki tveggja þriðju viðstaddra á fundi aðila og að auki afhendingu sérstaks skjals til staðfestu samþykki. Þó öðlast breyting gildi gagnvart öllum þeim aðilum, sem hafa ekki samþykkt hana með hinum formlega hætti eftir hundrað daga frá samþykkt breytingarinnar á fundinum, nema aðilarnir lýsi yfir því fyrir lok hundrað daga frestsins, og þá með formlegum hætti, að þeir geti ekki fallið á breytinguna á þeim tíma. Slíkt fyrirkomulag er ekki án fordæma í alþjóðasamningum, sem Ísland hefur gerzt aðili að.

Sérhver samningsaðili getur sagt samningi þessum upp, og skal hann þá tilkynna vörzluaðila samningsins uppsögnina með sex mánaða fyrirvara.

Í samningi þessum er tilgreint, gagnvart hverjum samningsaðili skuli beita samningnum. Þar kemur og fram, að sérhver aðili skuli gera viðeigandi ráðstafanir á landsvæði sínu til að stemma stigu við atferli, sem felur í sér brot á ákvæðum samningsins, og refsa fyrir það. Í ljósi þessa ber að skoða ákvæði lagafrumvarpsins um refsiviðurlög fyrir brot á samningnum og reglugerðinni, er sett kann að verða um framkvæmd hans. Þykir ekki ástæða til að ákveða þyngri refsimörk en greind eru í lagafrumvarpinu, en reynslan mun skera úr um það, hvort nauðsyn sé á nánari sundurgreiningu refsingar í sérstökum lögum.

Fylgiskjal.

SAMNINGUR UM VARNIR GEGN MENGUN HAFSINS VEGNA LOSUNAR ÚRGANGSEFNA OG ANNARRA EFNA Í ÞAÐ

Aðilar að samningi þessum

**viðurkenna, að hafið og gæði þess, m. a.
lífið, sem það fóstrar, séu mannkyninu**

CONVENTION ON THE PREVENTION OF MARINE POLLUTION BY DUMPING OF WASTES AND OTHER MATTER

**The Contracting Parties to this
Convention,**

**Recognizing that the marine environ-
ment and the living organisms which it**

lífsnauðsynleg og allir hafi áhuga á reglum, er tryggt, að hafkostum og auði sé ekki spillt;

viðurkenna, að hafið megni hvorki að taka við úrgangsefnum og gera þau skaðlaus né endurnýja náttúruauðafi í ótakmörkuðum mæli;

viðurkenna, að samkvæmt sáttmála Sameinuðu þjóðanna og meginreglum þjóðaréttar sé ríkjum í skjóli yfirráðaréttar síns yfir eigin auðæfum heimilt að nýta þau í samræmi við stefnu sín, í umhverfismálum, enda sé þeim skytt að sjá til þess, að athafnir, sem eru framkvæmdar innan lögsögu þeirra eða stjórnumarkna, valdi ekki umhverfisspjöllum í öðrum ríkjum eða á svæðum utan lögsögu einstakra ríkja;

hafa í huga ályktun Allsherjargings Sameinuðu þjóðanna nr. 2749 (XXV) um meginreglur varðandi hafsbótinn utan lögsögu einstakra ríkja;

gefa því gaum, að mengun hafsins má rekja til margs, svo sem losunar efna, úrtellis, afrennslis áa og árósa og rennslis úr skolpræsum og leiðslum, og ríkjum ber nauðsyn til að grípa til hinna beztu tiltæku ráða í því skyni að girða fyrir slíka mengun og stuðla að þeirri þróun í framleiðslu og framleiðsluháttum, að dregið verði úr magni þeirra skaðlegu úrgangsefna, er losna þarf við;

eru þess fullvissir, að þegar í stað sé unnt og verði að grípa til alþjóðlegra aðgerða til að hafa hemil á mengun hafsins vegna losunar efna í það og þó sé ekki ástæða til að láta slíkar aðgerðir koma í veg fyrir umræður um ráðstafanir til að halda mengun hafsins af öðrum orsökum í skefjum eins fljótt og auðið er; og

hafa hug á að vernda betur hafið og gæði þess með því að hvetja ríki, sem hafa sameiginlegra hagsmuna að gæta á einstökum hnattsvæðum, til þess að gera með sér viðeigandi samninga, er komi til viðbótar samningi þessum;

hafa orðið ásáttir um eftirfarandi:

supports are of vital importance to humanity, and all people have an interest in assuring that it is so managed that its quality and resources are not impaired;

Recognizing that the capacity of the sea to assimilate wastes and render them harmless, and its ability to regenerate natural resources, is not unlimited;

Recognizing that States have, in accordance with the Charter of the United Nations and the principles of international law, the sovereign right to exploit their own resources pursuant to their own environmental policies, and the responsibility to ensure that activities within their jurisdiction or control do not cause damage to the environment of other States or of areas beyond the limits of national jurisdiction;

Recalling Resolution 2749 (XXV) of the General Assembly of the United Nations on the principles governing the sea-bed and the ocean floor and the subsoil thereof, beyond the limits of national jurisdiction;

Noting that marine pollution originates in many sources, such as dumping and discharges through the atmosphere, rivers, estuaries, outfalls and pipelines, and that it is important that States use the best practicable means to prevent such pollution and develop products and processes which will reduce the amount of harmful wastes to be disposed of;

Being convinced that international action to control the pollution of the sea by dumping can and must be taken without delay but that this action should not preclude discussion of measures to control other sources of marine pollution as soon as possible; and

Wishing to improve protection of the marine environment by encouraging States with a common interest in particular geographical areas to enter into appropriate agreements supplementary to this Convention;

Have agreed as follows:

1. gr.

Samningsaðilar skulu hver um sig og í sameiningu stuðla að virkri umsjón með öllum uppsprettum mengunar hafsins og gæða þess, og skuldbinda þeir sig sérstaklega til að gera allar tiltækilegar ráðstafanir til að varna mengun hafsins vegna losunar úrgangsefna og annarra efna, sem eru til þess fallin að stofna heilsu manna í hættu, skaða lifandi auðæfi og líf almennt í hafinu, spilla svip þokkafullra svæða eða valda röskun á öðrum lög-mætum notum hafsins.

2. gr.

Samningsaðilar skulu í samræmi við ákvæði eftirfarandi greina, annars vegar hver í sínu lagi eftir vísindalegri, tæknilegri og fjárhagslegri getu og hins vegar sameiginlega, gera virkar ráðstafanir til að varna mengun hafsins af völdum losunar efna. Skulu aðilarnir samræma stefnu sína í þessu tilliti.

3. gr.

Í samningi þessum gilda eftirfarandi skýringar:

1. a) „Losun“ merkir,
 - i) að úrgangsefnum eða öðrum efnum sé vísitandi varpað í hafið úr skipum, flugvélum, pöllum eða öðrum mannvirkjum á hafi úti;
 - ii) að skipum, flugvélum, pöllum eða öðrum mannvirkjum á hafi úti sé með ráðnum huga fleygt í hafið.
- b) „Losun“ tekur ekki yfir það,
 - i) að kastað sé í hafið úrgangsefnum eða öðrum efnum, sem eru samfara eða stafa frá venjulegri starfrækslu skipa, flugvéla, palla eða annarra mannvirkja á hafi úti og viðkomandi útbúnaðar þeirra, nema um sé að ræða í fyrsta lagi þau úrgangsefni eða önnur efni, sem flutt eru í skip, flugvélar, palla eða önnur mannvirki á hafi úti til að láta eyða þeim þar eða í öðru lagi þau úrgangsefni eða önnur efni, sem verða til við slíka eyðingarmeðferð í hinum þar til ætluðu skipum, flugvélum, pöllum eða mannvirkjum;

Article I

Contracting Parties shall individually and collectively promote the effective control of all sources of pollution of the marine environment, and pledge themselves especially to take all practicable steps to prevent the pollution of the sea by the dumping of waste and other matter that is liable to create hazards to human health, to harm living resources and marine life, to damage amenities or to interfere with other legitimate uses of the sea.

Article II

Contracting Parties shall, as provided for in the following Articles, take effective measures individually, according to their scientific, technical and economic capabilities, and collectively, to prevent marine pollution caused by dumping and shall harmonize their policies in this regard.

Article III

For the purposes of this Convention:

1. (a) “Dumping” means:
 - (i) any deliberate disposal at sea of wastes or other matter from vessels, aircraft, platforms or other man-made structures at sea.
 - (ii) any deliberate disposal at sea of vessels, aircraft, platforms or other man-made structures at sea.
- (b) “Dumping” does not include:
 - (i) the disposal at sea of wastes or other matter incidental to, or derived from the normal operations of vessels, aircraft, platforms or other man-made structures at sea and their equipment, other than wastes or other matter transported by or to vessels, aircraft, platforms or other man-made structures at sea, operating for the purpose of disposal of such matter or derived from the treatment of such wastes or other matter on such vessels, aircraft, platforms or structures;

- ii) að efnum sé komið fyrir í öðrum tilgangi en að losna við þau, þó með því skilyrði að slík staðsetning sé ekki andstæð markmiðum samnings þessa.
- (ii) placement of matter for a purpose other than the mere disposal thereof, provided that such placement is not contrary to the aims of this Convention.
- c) Einstök samningsákvæði taka ekki til þess, að hent sé í hafið úrgangsefnum eða öðrum efnum, er stafa beint eða óbeint frá könnun, nýtingu og nátengdri meðferð á jarðefnum á og í hafsbotni.
- (c) The disposal of wastes or other matter directly arising from, or related to the exploration, exploitation and associated off-shore processing of sea-bed mineral resources will not be covered by the provisions of this Convention.

2. „Skip og flugvélar“ merkja hvers konar fljótandi för og loftför. Nær hugtak þetta yfir svifskip og fljótandi för, hvort sem þau eru knúin eigin vélarafli eða ekki.

2. “Vessels and aircraft” means waterborne or airborne craft of any type whatsoever. This expression includes air cushioned craft and floating craft, whether self-propelled or not.

3. „Haf“ merkir allan sjó utan landhelgisgrunnlína.

3. “Sea” means all marine waters other than the internal waters of States.

4. „Úrgangsefni eða önnur efni“ merkja hvers konar efni og hluti án tillits til forms eða tegundar.

4. “Wastes or other matter” means material and substance of any kind, form or description.

5. „Sérstakt leyfi“ merkir það leyfi, sem veitt er sérstaklega vegna umsóknar fyrir losun og þá samkvæmt II. og III. viðauka.

5. “Special permit” means permission granted specifically on application in advance and in accordance with Annex II and Annex III.

6. „Almennt leyfi“ merkir það leyfi, sem veitt er fyrirfram og þá samkvæmt III. viðauka.

6. “General permit” means permission granted in advance and in accordance with Annex III.

7. „Stofnunin“ merkir þá stofnun, sem samningsaðilar velja í samræmi við 14. gr. 2. tölulið.

7. “The Organisation” means the Organisation designated by the Contracting Parties in accordance with Article XIV (2).

4. gr.

1. Í samræmi við ákvæði samnings þessa skulu samningsaðilar banna losun allra úrgangsefna eða annarra efna án tillits til forms eða ástands, nema undantekning sé gerð samkvæmt neðangreindu:

Article IV

1. In accordance with the provisions of this Convention Contracting Parties shall prohibit the dumping of any wastes or other matter in whatever form or condition except as otherwise specified below:

a) Losun þeirra úrgangsefna eða annarra efna, sem talin eru upp í I. viðauka, er bönnuð;

(a) the dumping of wastes or other matter listed in Annex I is prohibited;

b) sérstakt leyfi þarf að fá fyrirfram til losunar þeirra úrgangsefna eða annarra efna, sem talin eru upp í II. viðauka;

(b) the dumping of wastes or other matter listed in Annex II requires a prior special permit;

c) almennt leyfi þarf að fá fyrirfram til losunar allra annarra úrgangsefna eða annarra efna.

(c) the dumping of all other wastes or matter requires a prior general permit.

2. Ekki skal gefa út neitt leyfi fyrr en að undangenginni gaumgæfilegri athugun

2. Any permit shall be issued only after careful consideration of all the factors

á öllum þeim atriðum, sem greind eru í III. viðauka, en fyrirframkönnun á sérkennum losunarstaðar með hliðsjón af B- og C-lið þess viðauka fellur m. a. hér undir.

3. Ekkert ákvæði samnings þessa skal túlka þannig, að samningsaðila sé fyrir sitt leyti meinað að banna losun þeirra úrgangsefna eða annarra efna, sem eru ekki tilgreind í I. viðauka. Skal samningsaðilinn tilkynna stofnuninni slíkar aðgerðir.

5. gr.

1. Ákvæði 4. gr. eiga ekki við, þegar nauðsynlegt er að vernda mannlíf eða tryggja öryggi skipa, flugvéla og palla eða annarra mannvirkja á hafi úti við óviðráðanlegar aðstæður af völdum veðurofsa. Sama gildir í sérhverju því tilviki, þar sem mönnum er lífsháski búinn eða skip, flugvélar, allar eða önnur mannvirki á hafi úti eru í raunverulegri hættu, enda virðist losun efna vera eina úrræðið til þess að afstýra hættunni og langlíklegast sé þar að auki, að tjón samfara slíkri losun verði minna en ella yrði raunin á. Slíka losun skal framkvæma þannig, að dregið sé sem mest úr líkum til tjóns á lífi manna eða sjávarlífvera, og skal þegar í stað tilkynna stofnuninni losunina.

2. Í neyðartilvikum getur samningsaðili gefið út sérstakt leyfi, er felur í sér undantekningu frá 4. gr. 1. tölulið a), enda sé heilsu manna stofnað í óhæfilega hættu og engin önnur hagkvæm lausn fyrir hendi. Aðilinn skal þó fyrst ráðgast við hvert það ríki, sem virðist hafa beinna hagsmuna að gæta, svo og við stofnunina, er skal í samræmi við 14. gr. og að höfðu samráði við aðra aðila og eftir atvikum, alþjóðastofnanir mæla án tafar með hentugustu aðferðum til úrlausnar við aðilann. Skal hann fara eftir tillögum þessum, eftir því sem framast er unnt með hliðsjón af tímanum til framkvæmdanna og hinni almennu skyldu til að forðast að spilla hafinu og gæðum þess, og skal láta stofnuninni í té vitneskju um aðgerðir þær, sem hann grípur til. Samningsaðilar skuldbinda sig til gagnkvæmrar aðstoðar í tilvikum sem þessum.

set forth in Annex III, including prior studies of the characteristics of the dumping site as set forth in Sections B and C of that Annex.

3. No provision of this Convention is to be interpreted as preventing a Contracting Party from prohibiting, insofar as that Party is concerned, the dumping of wastes or other matter not mentioned in Annex I. That Party shall notify such measures to the Organisation.

Article V

1. The provisions of Article IV shall not apply when it is necessary to secure the safety of human life or of vessels, aircraft, platforms or other man-made structures at sea in cases of force majeure caused by stress of weather, or in any case which constitutes a danger to human life or a real threat to vessels, aircraft, platforms or other man-made structures at sea, if dumping appears to be the only way of averting the threat and if there is every probability that the damage consequent upon such dumping will be less than would otherwise occur. Such dumping shall be so conducted as to minimise the likelihood of damage to human or marine life and shall be reported forthwith to the Organisation.

2. A Contracting Party may issue a special permit as an exception to Article IV (1) (a), in emergencies, posing unacceptable risk relating to human health and admitting no other feasible solution. Before doing so the Party shall consult any other country or countries that are likely to be affected and the Organisation which, after consulting other Parties, and international organisations as appropriate, shall in accordance with Article XIV promptly recommend to the Party the most appropriate procedures to adopt. The Party shall follow these recommendations to the maximum extent feasible consistent with the time within which action must be taken and with the general obligation to avoid damage to the marine environment and shall inform the Organisation of the action it takes. The Parties pledge themselves to assist one another in such situations.

3. Sérhver samningsaðili getur afsalað sér rétti sínum samkvæmt 2. tölulið, annars vegar þegar hann staðfestir samning þennan eða gerist aðili að honum og hins vegar eftir slíkar athafnir.

6. gr.

1. Sérhver samningsaðili skal tilnefna viðeigandi yfirvald eða yfirvöld til að:

- a) gefa út sérstök leyfi, sem afla þarf fyrirfram til losunar, annars vegar á þeim efnum, sem talin eru í II. viðauka, og hins vegar í þeim tilvikum, sem greind eru í 5. gr. 2. tölulið;
- b) gefa út almenn leyfi, sem afla þarf fyrirfram til losunar á öllum öðrum efnum;
- c) halda skrá um eðli og magn allra efna, sem leyft er að losa, svo og losunarstað, tíma og aðferð;
- d) hafa á hendi í varúðarskyni, annaðhvort eitt eða ein sér eða í samvinnu við aðra aðila og þar til bærar alþjóðastofnanir, eftirlit með ástandi hafsins og lífríkis þess í samræmi við tilgang samnings þessa.

2. Viðeigandi yfirvald eða yfirvöld samningsaðila skulu fyrirfram gefa út sérstök eða almenn leyfi samkvæmt 1. tölulið, þegar efni þau, sem ætluð eru til losunar, eru:

- a) fermd á landsvæði hans;
- b) fermd í skip eða flugvél, sem skráð er á landsvæði hans eða siglir undir fána hans, enda fari ferming þá fram á landsvæði ríkis, sem er ekki aðili að samningi þessum.

3. Við útgáfu leyfa samkvæmt 1. tölulið a) og b) hér að ofan skal viðkomandi yfirvald eða yfirvöld fara eftir III. viðauka ásamt þeim viðbótarreglum, ráðstöfunum og kröfum, sem þau kunna að álíta viðeigandi.

4. Sérhver samningsaðili skal veita stofnuninni og eftir atvikum öðrum samningsaðilum þær upplýsingar, sem tilgreindar eru í 1. tölulið c) og d) hér að ofan, annaðhvort beint eða fyrir milli-göngu skrifstofu, sem komið hefur verið á fót samkvæmt svæðissamningi. Sama gildir um reglurnar, ráðstafanirnar og kröfurnar, sem aðillinn stendur að sam-

3. Any Contracting Party may waive its rights under paragraph (2) at the time of, or subsequent to ratification of, or accession to this Convention.

Article VI

1. Each Contracting Party shall designate an appropriate authority or authorities to:

- (a) issue special permits which shall be required prior to, and for, the dumping of matter listed in Annex II and in the circumstances provided for in Article V (2);
- (b) issue general permits which shall be required prior to, and for, the dumping of all other matter;
- (c) keep records of the nature and quantities of all matter permitted to be dumped and the location, time and method of dumping;
- (d) monitor individually, or in collaboration with other Parties and competent International Organisations, the condition of the seas for the purposes of this Convention.

2. The appropriate authority or authorities of a Contracting Party shall issue prior special or general permits in accordance with paragraph (1) in respect of matter intended for dumping:

- (a) loaded in its territory;
- (b) loaded by a vessel or aircraft registered in its territory or flying its flag, when the loading occurs in the territory of a State not party to this Convention.

3. In issuing permits under sub-paragraphs (1) (a) and (b) above, the appropriate authority or authorities shall comply with Annex III, together with such additional criteria, measures and requirements as they may consider relevant.

4. Each Contracting Party, directly or through a Secretariat established under a regional agreement, shall report to the Organisation, and where appropriate to other Parties, the information specified in sub-paragraphs (c) and (d) of paragraph (1) above, and the criteria, measures and requirements it adopts in accordance with paragraph (3) above. The

kvæmt 3. tölulið hér að ofan. Skulu aðilar ráðgast hver við annan og koma sér saman um aðferðina, er fylgja skal, og eðli slíkra skýrslna.

7. gr.

1. Sérhver samningsaðili skal beita viðhlitandi ráðum til að framfylgja samningi þessum gagnvart öllum:

- a) skipum og flugvélum, sem skráð eru á landsvæði hans eða sigla undir fána hans;
- b) skipum og flugvélum, sem ferma á landsvæði eða í landhelgi hans efni ætluð til losunar;
- c) skipum og flugvélum og föstum eða fljótandi pöllum, sem lögsaga hans nær til, enda megi ætla, að þar sé fengizt við losun.

2. Sérhver aðili skal gera viðeigandi ráðstafanir á landsvæði sínu til að stemma stigu við atferli, sem felur í sér brot á ákvæðum samnings þessa, og refsar fyrir það.

3. Aðilarnir eru sammála um að vinna saman að móttun reglna til að tryggja virka framkvæmd samnings þessa, einkum á úthafinu, og þá m. a. reglna um kærur í þeim tilvikum, er vart verður þeirrar losunar úr skipum eða flugvélum, sem telja verður brot á samningnum.

4. Samningur þessi tekur ekki til þeirra skipa og flugvéla, er eiga rétt á friðhelgi að þjóðarétti. Sérhver aðili skal þó sjá til þess með viðeigandi ráðstöfunum, að slík skip og flugvélar, sem eru í eigu hans eða hann rekur, fari að í samræmi við mark og mið samnings þessa, og skal hann láta stofnuninni í té vitneskju þar um.

5. Ekkert í samningi þessum skal hafa áhrif á rétt nokkurs aðila til að gera í samræmi við meginreglur þjóðaréttar aðrar ráðstafanir í því skyni að girða fyrir losun á hafi úti.

8. gr.

Til þess að markmiðum samnings þessa verði enn frekar náð, skulu samningsaðilar, er hafa sameiginlegan hag af verndun hafsins og gæða þess á ákveðnum hnattsvæðum, leitast við, og þá með tilliti til sérstæðrar aðstöðu á hverju

procedure to be followed and the nature of such reports shall be agreed by the Parties in consultation.

Article VII

1. Each Contracting Party shall apply the measures required to implement the present Convention to all:

- (a) vessels and aircraft registered in its territory or flying its flag;
- (b) vessels and aircraft loading in its territory or territorial seas matter which is to be dumped;
- (c) vessels and aircraft and fixed or floating platforms under its jurisdiction believed to be engaged in dumping.

2. Each Party shall take in its territory appropriate measures to prevent and punish conduct in contravention of the provisions of this Convention.

3. The Parties agree to co-operate in the development of procedures for the effective application of this Convention particularly on the high seas, including procedures for the reporting of vessels and aircraft observed dumping in contravention of the Convention.

4. This Convention shall not apply to those vessels and aircraft entitled to sovereign immunity under international law. However each Party shall ensure by the adoption of appropriate measures that such vessels and aircraft owned or operated by it act in a manner consistent with the object and purpose of this Convention, and shall inform the Organisation accordingly.

5. Nothing in this Convention shall affect the right of each Party to adopt other measures, in accordance with the principles of international law, to prevent dumping at sea.

Article VIII

In order to further the objectives of this Convention, the Contracting Parties with common interests to protect in the marine environment in a given geographical area shall endeavour, taking into account characteristic regional features, to

svæði, að gera með sér svæðissamninga um varnir gegn mengun, einkum þó vegna losunar, enda séu svæðissamningarnir í samræmi við samning þennan. Skulu aðilar að samningi þessum gera sér far um að fara eftir markmiðum og ákvæðum slíkra svæðissamninga, er stofnunin skal senda þeim tilkynningu um. Samningsaðilar skulu freista þess að taka höndum saman við aðila að svæðissamningum í því skyni að móta samræmdar reglur, sem aðilar að hinum einstöku samningum fari eftir. Samvinnu um eftirlit í varúðarskyni og rannsóknir skal gefa sérstakan gaum.

9. gr.

Samningsaðilar skulu í samvinnu við stofnunina og aðrar alþjóðastofnanir hvetja til stuðnings við þá aðila, er leita eftir honum í því skyni að:

- a) þjálfa rannsókn- og tæknistarfslið;
- b) afla nauðsynlegs tækjabúnaðar og skapa nauðsynlega aðstöðu til rannsókna og eftirlits í varúðarskyni;
- c) losna við úrgangsefni eða vinna úr þeim, svo og gera aðrar ráðstafanir til að varna eða draga úr mengun af völdum losunar;

Helzt skal þetta gerast í viðkomandi löndum, en með því móti verður betur en ella stefnt að marki og miði samnings þessa.

10. gr.

Í samræmi við meginreglur þjóðaréttar um ábyrgð ríkja á þeim umhverfisspjöllum innan lögsögu annarra ríkja eða á öðrum svæðum, sem rakin verða til losunar hvers konar úrgangsefna og annarra efna, skuldbinda samningsaðilar sig til að móta reglur um ábyrgðarmat og lausn deilna út af losun.

11. gr.

Á fyrsta viðræðufundi sínum skulu samningsaðilar fjalla um reglur um lausn deilna varðandi túlkun og beitingu samnings þessa.

enter into regional agreements consistent with this Convention for the prevention of pollution, especially by dumping. The Contracting Parties to the present Convention shall endeavour to act consistently with the objectives and provisions of such regional agreements, which shall be notified to them by the Organisation. Contracting Parties shall seek to cooperate with the Parties to regional agreements in order to develop harmonized procedures to be followed by Contracting Parties to the different conventions concerned. Special attention shall be given to co-operation in the field of monitoring and scientific research.

Article IX

The Contracting Parties shall promote, through collaboration within the Organisation and other international bodies, support for those Parties which request it for:

- (a) the training of scientific and technical personnel;
- (b) the supply of necessary equipment and facilities for research and monitoring;
- (c) the disposal and treatment of wastes and other measures to prevent or mitigate pollution caused by dumping;

preferably within the countries concerned, so furthering the aims and purposes of this Convention.

Article X

In accordance with the principles of international law regarding State responsibility for damage to the environment of other States or to any other area of the environment, caused by dumping of wastes and other matter of all kinds, the Contracting Parties undertake to develop procedures for the assessment of liability and the settlement of disputes regarding dumping.

Article XI

The Contracting Parties shall at their first consultative meeting consider procedures for the settlement of disputes concerning the interpretation and application of this Convention.

12. gr.

Samningsaðilar skuldbinda sig til að styðja á vettvangi þar til bærra sérstofnana Sameinuðu þjóðanna og annarra alþjóðastofnana ráðstafanir til að vernda hafið og gæði þess gegn mengun af völdum:

- a) kolvetna, þ. á m. olíu, og úrgangsefna, er frá þeim stafa;
- b) annarra skaðlegra eða hættulegra efna, sem flutt eru með skipum, en þó ekki í losunartilgangi;
- c) úrgangsefna, sem verða til við starfrækslu skipa, flugvéla, palla og annarra mannvirkja á hafi úti;
- d) hvers kyns geislavirkra mengunarvalda, þ. á m. skipa;
- e) efna, sem ætluð eru til notkunar í efnafræðilegum og líffræðilegum hernaði;
- f) úrgangsefna eða annarra efna, er stafa beint eða óbeint frá könnun, nýtingu og nátengdri meðferð á jarðefnum á og í hafsbotni.

Aðilarnir munu og á vettvangi viðeigandi alþjóðastofnunar stuðla að ákvörðun merkjakerfis til notkunar á skipum, er fást við losun.

13. gr.

Ekkert í samningi þessum skal hafa áhrif á hugsanlega bálkun og framþróun hafréttar á hafréttarráðstefnu Sameinuðu þjóðanna, sem kemur saman samkvæmt ályktun Allsherjarþings Sameinuðu þjóðanna nr. 2750 C (XXV), né kröfur eða lagasjónarmið nokkurs ríkis nú eða í framtíðinni viðvikjandi hafrétti og eðli og víðáttu lögsögu strandríkja og heimarríkja einstakra skipa. Samningsaðilar eru einhuga um að bera saman bækur sínar á fundi, er stofnunin skal boða til eftir hafréttarráðstefnuna og hvað sem öðru liður eigi síðar en árið 1976 í því skyni að skilgreina eðli og víðáttu réttar og skyldu strandríkja til að beita samningnum á sjávarbelti meðfram ströndum sínum.

Article XII

The Contracting Parties pledge themselves to promote, within the competent specialised agencies and other international bodies, measures to protect the marine environment against pollution caused by:

- (a) hydrocarbons, including oil, and their wastes;
- (b) other noxious or hazardous matter transported by vessels for purposes other than dumping;
- (c) wastes generated in the course of operation of vessels, aircraft, platforms and other man-made structures at sea;
- (d) radio-active pollutants from all sources, including vessels;
- (e) agents of chemical and biological warfare;
- (f) wastes or other matter directly arising from, or related to the exploration, exploitation and associated off-shore processing of sea-bed mineral resources.

The Parties will also promote, within the appropriate international organisation, the codification of signals to be used by vessels engaged in dumping.

Article XIII

Nothing in this Convention shall prejudice the codification and development of the law of the sea by the United Nations Conference on the Law of the Sea convened pursuant to Resolution 2750 C (XXV) of the General Assembly of the United Nations nor the present or future claims and legal views of any State concerning the law of the sea and the nature and extent of coastal and flag State jurisdiction. The Contracting Parties agree to consult at a meeting to be convened by the Organisation after the Law of the Sea Conference, and in any case not later than 1976, with a view to defining the nature and extent of the right and the responsibility of a coastal State to apply the Convention in a zone adjacent to its coast.

14. gr.

1. Ríkisstjórn Bretlands skal sem vörzlu-aðili samnings þessa kveðja samningsaðila til fundar eigi síðar en þremur mánuðum eftir gildistöku samningsins til að taka ákvarðanir um skipulagsmál.

2. Samningsaðilar skulu tilnefna hæfa stofnun, sem er til á þeim tíma, þegar fundurinn fer fram, til þess að annast skrifstofustörf með tilliti til samnings þessa. Sérhver sá aðili að samningi þessum, sem er ekki jafnframt aðili að þessari stofnun, skal leggja af mörkum viðeigandi skerf vegna kostnaðar stofnunarinnar við að framkvæma þessi skyldustörf.

3. Það skal teljast meðal skrifstofustarfa stofnunarinnar:

a) að kveðja saman viðræðufundi samningsaðila eigi sjaldnar en einu sinni á hverjum tveimur árum, svo og sérstaka fundi aðila, hvenær sem tveir þriðju aðilanna óska;

b) að undirbúa og aðstoða við mótun og framkvæmd reglna þeirra, sem vikið er að í 4. tölulið e) í þessari grein, og þá í samráði við samningsaðila og viðeigandi alþjóðastofnanir;

c) að athuga fyrirspurnir og upplýsingar frá samningsaðilum, ráðgjast við þá og viðeigandi alþjóðastofnanir og gera tillögur til aðila um mál, sem samningur þessi tekur ekki sérstaklega til, en eru ekki fjarskyld efni hans;

d) að koma til hlutaðeigandi aðila öllum tilkynningum, sem stofnuninni berast samkvæmt 4. gr. 3. tölulið, 5. gr. 1. og 2. tölulið, 6. gr. 4. tölulið, 15. gr., 20. gr. og 21. gr.

Áður en til tilnefningar stofnunarinnar kemur, skulu störf þessi, eftir því sem nauðsyn ber til, framkvæmd af vörzlu-aðilanum, sem að þessu leyti skal vera ríkisstjórn Bretlands.

4. Á viðræðufundum eða sérstökum fundum samningsaðila skal framkvæmd

Article XIV

1. The Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland as a depositary shall call a meeting of the Contracting Parties not later than three months after the entry into force of this Convention to decide on organisational matters.

2. The Contracting Parties shall designate a competent Organisation existing at the time of that meeting to be responsible for Secretariat duties in relation to this Convention. Any Party to this Convention not being a member of this Organisation shall make an appropriate contribution to the expenses incurred by the Organisation in performing these duties.

3. The Secretariat duties of the Organisation shall include:

(a) the convening of consultative meetings of the Contracting Parties not less frequently than once every two years and of special meetings of the Parties at any time on the request of two-thirds of the Parties;

(b) preparing and assisting, in consultation with the Contracting Parties and appropriate International Organisations, in the development and implementation of procedures referred to in sub-paragraph (4) (e) of this Article;

(c) considering enquiries by, and information from the Contracting Parties, consulting with them and with the appropriate International Organisations, and providing recommendations to the Parties on questions related to, but not specifically covered by the Convention;

(d) conveying to the Parties concerned all notifications received by the Organisation in accordance with Articles IV (3), V (1) and (2), VI (4), XV, XX and XXI.

Prior to the designation of the Organisation these functions shall, as necessary, be performed by the depositary, who for this purpose shall be the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland.

4. Consultative or special meetings of the Contracting Parties shall keep under

samnings þessa stöðugt vera til endurskoðunar og má þá m. a.:

- a) endurskoða samning þennan og viðaukana við hann og samþykkja breytingar þar á í samræmi við 15. gr.;
 - b) fara þess á leit við viðeigandi vísindastofnun eða stofnanir, að þær hafi samstarf við aðila eða stofnunina um öll vísindaleg eða tæknileg atriði, er snerta samning þennan, einkum þó efni viðaukanna, og veiti ráð í því sambandi;
 - c) taka við skýrslum, sem gerðar hafa verið samkvæmt 6. gr. 4. tölulið, og athuga þær;
 - d) stuðla að samvinnu við svæðisstofnanir, sem láta sig skipta varnir gegn mengun hafsins, svo og samvinnu á milli þeirra;
 - e) móta eða samþykkja í samráði við viðeigandi alþjóðastofnanir þær aðferðir, sem getur í 5. gr. 2. tölulið og ná m. a. yfir grundvallarreglur til að ákvarða óvenjuleg tilvik og neyðartilvik, svo og aðferðir varðandi samráð og örugga losun efna í slíkum tilvikum, þ. á m. ákvörðun á hentugum losunarsvæðum, en loks gera tilögur viðvikjandi framangreindu;
 - f) hugleiða hverjar þær aðgerðir aðrar, sem nauðsynlegar kunna að reynast.
5. Samningsaðilar skulu á fyrsta viðræðufundi sínum setja sér nauðsynleg fundarsköp.

15. gr.

1. a) Á þeim fundum samningsaðila, sem efnt er til samkvæmt 14. gr., má samþykkja breytingar á samningi þessum með atkvæðum tveggja þriðju viðstaddra. Breytingin skal ganga í gildi gagnvart þeim aðilum, er hafa samþykkt hana, á sextugasta degi eftir að tveir þriðju aðila hafa afhent stofnuninni til vörzlu skjal til staðfestu samþykki sínu á breytingunni. Að þeim tíma liðnum skal breytingin ganga í gildi gagnvart sérhverjum öðrum aðila þrjátíu dögum frá þeirri stundu, er hann afhendir samþykktarskjal sitt viðvikjandi breytingunni til vörzlu.

continuing review the implementation of this Convention and may, *inter alia*:

- (a) review and adopt amendments to this Convention and its Annexes in accordance with Article XV;
 - (b) invite the appropriate scientific body or bodies to collaborate with and to advise the Parties or the Organisation on any scientific or technical aspect relevant to this Convention, including particularly the content of the Annexes;
 - (c) receive and consider reports made pursuant to Article VI (4).
 - (d) promote co-operation with and between regional organisations concerned with the prevention of marine pollution;
 - (e) develop or adopt, in consultation with appropriate International Organisations, procedures referred to in Article V (2), including basic criteria for determining exceptional and emergency situations, and procedures for consultative advice and the safe disposal of matter in such circumstances, including the designation of appropriate dumping areas, and recommend accordingly;
 - (f) consider any additional action that may be required.
5. The Contracting Parties at their first consultative meeting shall establish rules of procedure as necessary.

Article XV

1. (a) At meetings of the Contracting Parties called in accordance with Article XIV amendments to this Convention may be adopted by a two-thirds majority of those present. An amendment shall enter into force for the Parties which have accepted it on the sixtieth day after two-thirds of the Parties shall have deposited an instrument of acceptance of the amendment with the Organisation. Thereafter the amendment shall enter into force for any other Party 30 days after that Party deposits its instrument of acceptance of the amendment.

- b) Stofnunin skal tilkynna öllum samningsaðilum sérhverja beiðni um sérstakan fund samkvæmt 14. gr., svo og sérhverja breytingu, samþykkt á fundum aðila, ásamt deginum, þegar slík breyting gengur í gildi gagnvart hverjum einstökum aðila.
2. Breytingar á viðaukunum grundvallast á vísindalegum eða tæknilegum ástæðum. Skulu breytingar á viðaukunum, samþykktar af tveimur þriðju viðstaddir á fundi, sem kvatt hefur verið til samkvæmt 14. gr., ganga í gildi gagnvart sérhverjum samningsaðila, undireins og stofnuninni er tilkynnt samþykki hans, en gagnvart öllum öðrum aðilum hundrað dögum eftir samþykkt breytinga á fundinum, nema þeir lýsi því yfir fyrir lok hundrað daga frestsins, að þeir geti ekki fallizt á breytingu á þeim tíma. Aðilar skulu leitast við að kunngera stofnuninni samþykki sitt á breytingu, eins fljótt og auðið er eftir samþykkt hennar á fundi. Aðili getur hvenær sem er látið samþykki koma í stað fyrri andmælayfirlýsingar, og skal þá sú breyting, sem var áður andmælt, ganga í gildi gagnvart þeim aðila.
3. Samþykki eða andmælayfirlýsingu samkvæmt þessari grein skal gefa með því að koma skjali þar um í vörzlu hjá stofnuninni. Móttöku slíkra skjala skal stofnunin tilkynna öllum samningsaðilum.
4. Áður en til tilnefningar stofnunarinnar kemur, skal ríkisstjórn Bretlands sem einn vörzluaðila samnings þessa annast um stundarsakir skrifstofustörf þau, sem stofnuninni eru hér falin.

16. gr.

Samningur þessi skal á tímabilinu frá 29. desember 1972 til 31. desember 1973 liggja frammi til undirritunar af hálfu allra ríkja í Lundúnum, Mexíkóborg, Moskvu og Washington.

17. gr.

Samningur þessi er háður staðfestingu. Skulu staðfestingarskjölin afhent ríkis-

- (b) The Organisation shall inform all Contracting Parties of any request made for a special meeting under Article XIV and of any amendments adopted at meetings of the Parties and of the date on which each such amendment enters into force for each Party.
2. Amendments to the Annexes will be based on scientific or technical considerations. Amendments to the Annexes approved by a two-thirds majority of those present at a meeting called in accordance with Article XIV shall enter into force for each Contracting Party immediately on notification of its acceptance to the Organisation and 100 days after approval by the meeting for all other Parties except for those which before the end of the 100 days make a declaration that they are not able to accept the amendment at that time. Parties should endeavour to signify their acceptance of an amendment to the Organisation as soon as possible after approval at a meeting. A Party may at any time substitute an acceptance for a previous declaration of objection and the amendment previously objected to shall thereupon enter into force for that Party.
3. An acceptance or declaration of objection under this Article shall be made by the deposit of an instrument with the Organisation. The Organisation shall notify all Contracting Parties of the receipt of such instruments.
4. Prior to the designation of the Organisation, the Secretarial functions herein attributed to it, shall be performed temporarily by the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, as one of the depositaries of this Convention.

Article XVI

This Convention shall be open for signature by any State at London, Mexico City, Moscow and Washington from 29 December 1972 until 31 December 1973.

Article XVII

This Convention shall be subject to ratification. The instruments of ratifica-

stjórnnum Bandaríkjanna, Bretlands, Mexíkós og Sovétríkjanna til vörzlu.

18. gr.

Eftir 31. desember 1973 skal sérhverju ríki heimilt að gerast aðili að samningi þessum. Aðildarskjölin skulu afhent ríkisstjórnnum Bandaríkjanna, Bretlands, Mexíkós og Sovétríkjanna til vörzlu.

19. gr.

1. Samningur þessi skal ganga í gildi á þrítugasta degi eftir afhendingu fimmtánda staðfestingar- eða aðildarskjalsins til vörzlu.
2. Gagnvart sérhverjum samningsaðila, sem staðfestir samninginn eða gerist aðili að honum eftir afhendingu fimmtánda staðfestingar- eða aðildarskjalsins til vörzlu, skal samningurinn ganga í gildi á þrítugasta degi eftir afhendingu hans á staðfestingar- eða aðildarskjali sínu til vörzlu.

20. gr.

Vörzluaðilar skulu tilkynna samningsaðilum:

- a) undirritanir undir samning þennan og afhendingu staðfestingar-, aðildar- eða uppsagnarskjala til vörzlu samkvæmt 16., 17., 18. og 21. gr., svo og
- b) gildistöku samnings þessa samkvæmt 19. gr.

21. gr.

Sérhver samningsaðili getur sagt samningi þessum upp og skal tilkynna vörzluaðila það með sex mánaða fyrirvara, en vörzluaðili skal tafarlaust láta alla aðila vita um slíka tilkynningu.

22. gr.

Frumriti samnings þessa, sem er gerður á ensku, frönsku, rússnesku og spænsku með jafngildum textum, skal komið í vörzlu ríkisstjórna Bandaríkjanna, Bret-

tion shall be deposited with the Governments of Mexico, the Union of Soviet Socialist Republics, the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, and the United States of America.

Article XVIII

After 31 December 1973, this Convention shall be open for accession by any State. The instruments of accession shall be deposited with the Governments of Mexico, the Union of Soviet Socialist Republics, the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, and the United States of America.

Article XIX

1. This Convention shall enter into force on the thirtieth day following the date of deposit of the fifteenth instrument of ratification or accession.
2. For each Contracting Party ratifying or acceding to the Convention after the deposit of the fifteenth instrument of ratification or accession, the Convention shall enter into force on the thirtieth day after deposit by such Party of its instrument of ratification or accession.

Article XX

The depositaries shall inform Contracting Parties:

- (a) of signatures to this Convention and of the deposit of instruments of ratification, accession or withdrawal, in accordance with Articles XVI, XVII, XVIII and XXI, and
- (b) of the date on which this Convention will enter into force, in accordance with Article XIX.

Article XXI

Any Contracting Party may withdraw from this Convention by giving six months' notice in writing to a depositary, which shall promptly inform all Parties of such notice.

Article XXII

The original of this Convention of which the English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Governments of

lands, Mexíkós og Sovétríkjanna, en þær skulu senda öllum ríkjum staðfest eftirrit af því.

ÞESSU TIL STAÐFESTU hafa undirritaðir fulltrúar, með fullu umboði frá ríkisstjórnnum sínum, undirritað samning þennan.

GJÖRT í fjórum eintökum í Lundúnum, Mexíkóborg, Moskvu og Washington 29. desember 1972.

I. VIÐAUKI

1. Lífræn halógensambönd.
2. Kvikasilfur og kvikasilfursambönd.
3. Kadmíum og kadmíumsambönd.
4. Varanleg plastefni og önnur varanleg gerviefni, t. d. net og tóg, sem horízt geta þannig til á eða í sjó, að verulegri röskun valdi á fiskveiðum, siglingum eða öðrum lögmætum notum hafsins.
5. Hráolía, brennsluolía, þykk dísilolía, smurningsolfur, drifvökvar og allar blöndur einhverra framangreindra efna, enda séu þau sett um borð í losunartilgangi.
6. Úrgangsefni eða önnur efni, sem eru geislavirk í ríkjum mæli og viðeigandi alþjóðastofnun á þessu sviði, nú sem stendur Alþjóðakjarnorkumálastofnunin, hefur metið óhæf til losunar vegna hættu fyrir heilsu manna eða af líffræðilegum eða öðrum ástæðum.
7. Efni, framleidd til notkunar í líffræðilegum eða efnafræðilegum hernaði, og þá án tillits til þess, í hvaða formi þau koma fyrir, t. d. föst efni, fljótandi, seigfljótandi, loftkennd eða kvik.
8. Framangreindir töluliðir þessa viðauka taka ekki til efna, sem verða fljótt skaðlaus fyrir sakir eðlisfræðilegra, efnafræðilegra eða líffræðilegra breytinga í hafinu, svo framarlega sem þau:
 - i) gera ekki ætt sjávarmeti bragðvont eða
 - ii) stofna ekki heilsu manna eða húsdýra í hættu.Ef vafi leikur á skaðleysi efnis, skal aðili

Mexico, the Union of Soviet Socialist Republics, the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the United States of America who shall send certified copies thereof to all States.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned Plenipotentiaries, being duly authorised thereto by their respective Governments have signed the present Convention.

DONE in quadruplicate at London, Mexico City, Moscow and Washington, this twenty-ninth day of December, 1972.

ANNEX I

1. Organohalogen compounds.
2. Mercury and mercury compounds.
3. Cadmium and cadmium compounds.
4. Persistent plastics and other persistent synthetic materials, for example, netting and ropes, which may float or may remain in suspension in the sea in such a manner as to interfere materially with fishing, navigation or other legitimate uses of the sea.
5. Crude oil, fuel oil, heavy diesel oil, and lubricating oils, hydraulic fluids, and any mixtures containing any of these, taken on board for the purpose of dumping.
6. High-level radio-active wastes or other high-level radio-active matter, defined on public health, biological or other grounds, by the competent international body in this field, at present the International Atomic Energy Agency, as unsuitable for dumping at sea.
7. Materials in whatever form (e.g. solids, liquids, semi-liquids, gases or in a living state) produced for biological and chemical warfare.
8. The preceding paragraphs of this Annex do not apply to substances which are rapidly rendered harmless by physical, chemical or biological processes in the sea provided they do not:
 - (i) make edible marine organisms unpalatable, or
 - (ii) endanger human health or that of domestic animals.The consultative procedure provided for

fara þær samráðsleiðir, sem 14. gr. gerir ráð fyrir.

9. Þessi viðauki tekur ekki til úrgangsefna eða annarra efna, t. d. holræsaæðju og botnskrans, ef þau hafa að geyma sem snefilefni þau efni, sem getið er í 1.—5. tölulið hér að ofan. Um slík úrgangsefni skulu ákvæði II. og III. viðauka gilda, eftir því sem við á.

II. VIÐAUKI

Eftirtalin efni og hlutir, þar sem sérstakrar varkárni um meðferð er þörf, eru greind með tilliti til 6. gr. 1. töluliðs a).

A. Úrgangsefni, sem hafa að geyma töluvert magn neðantalinna efna, en þau eru:

arsenik blý eir sink	}	og sambönd þessara efna
-------------------------------	---	-------------------------

lífræn kísilsambönd

sýanið

flúorið

skordýraeitur og annað vágestaeitur ásamt aukaefnum, enda komi I. viðauki ekki til greina hér.

B. Við útgáfu leyfa til losunar mikils magns af sýrum, og lút skal taka tillit til þess, að í slíkum úrgangsefnum kunna að leynast þau efni, sem talin eru í A-lið, og þar að auki eftirfarandi efni:

beryllíum króm nikkel vanadíum	}	og sambönd þessara efna
---	---	-------------------------

C. Gámar, brotamálmur og önnur fyrirferðarmikil úrgangsefni, sem hafna fyrir sjáanlega á hafsbótnei og kunna að verða til mikils trafala við fiskveiðar og siglingar.

D. Geislavirk úrgangsefni eða önnur geislavirk efni, sem I. viðauki tekur ekki til. Við útgáfu leyfa til losunar þessara efna skulu samningsaðilar taka fullt tillit til tillagna viðeigandi alþjóðastofnunar á þessu sviði, að svo stöddu Alþjóðakjarnorkumálastofnunarinnar.

under Article XIV should be followed by a Party if there is doubt about the harmlessness of the substance.

9. This Annex does not apply to wastes or other materials (e.g. sewage sludges and dredged spoils) containing the matters referred to in paragraphs 1—5 above as trace contaminants. Such wastes shall be subject to the provisions of Annexes II and III as appropriate.

ANNEX II

The following substances and materials requiring special care are listed for the purposes of Article VI (1) (a).

A. Wastes containing significant amounts of the matters listed below:

arsenic lead copper zinc	}	and their compounds
-----------------------------------	---	---------------------

organosilicon compounds

cyanides

fluorides

pesticides and their by-products not covered in Annex I.

B. In the issue of permits for the dumping of large quantities of acids and alkalis, consideration shall be given to the possible presence in such wastes of the substances listed in paragraph A and to the following additional substances:

beryllium chromium nickel vanadium	}	and their compounds
---	---	---------------------

C. Containers, scrap metal and other bulky wastes liable to sink to the sea bottom which may present a serious obstacle to fishing or navigation.

D. Radio-active wastes or other radio-active matter not included in Annex I. In the issue of permits for the dumping of this matter, the Contracting Parties should take full account of the recommendations of the competent international body in this field, at present the International Atomic Energy Agency.

III. VIÐAUKI

Með skirskotun til 4. gr. 2. töluliðs skal tekið fram, að athugunaratriði við mótun reglna um útgáfu leyfa til losunar efna í hafið skulu m. a. vera:

A. Sérkenni og samsetning efna

1. Heildarmagn og venjuleg samsetning efna, sem losuð eru, t. d. á ári hverju.
2. Form, t. d. fast, leðjukennt, fljótandi eða loftkennt.
3. Eiginleikar: eðlisfræðilegir, t. d. uppleysanleiki og eðlisþyngd, efnafræðilegir og lífefnafræðilegir, t. d. súrefnisþörf og næringarsölt, og líffræðilegir, t. d. veiru-, gerla-, gersveppa- eða sniklaburður.
4. Eiturstyrkleiki.
5. Varanleiki: eðlisfræðilegur, efnafræðilegur og líffræðilegur.
6. Samsófnun og líffræðileg ummyndun í lífefnum eða setlögum.
7. Næmleiki fyrir eðlisfræðilegum, efnafræðilegum og lífefnafræðilegum breytingum og gagnverkun við önnur uppleyst lífræn og ólífræn efni í hafinu og gæðum þess.
8. Líkur á því að valda skemmdum eða öðrum breytingum, er draga úr söluhæfni auðæfa hafsins, t. d. fisks og skeldýra.

B. Sérkenni losunarstaðar og losunaraðferð

1. Staður, t. d. hnit (kóördínatar) losunarsvæðis, dýpi og fjarlægð frá strönd, og afstaða til annarra svæða, t. d. þokkafullra svæða, hrygningar- og uppeldisstöðva, fiskimiða og vinnslusvæða nýtanlegra auðæfa.
2. Losunarhraði á ákveðnu tímabili, t. d. magn á dag, viku eða mánuði.
3. Þökkunar- og geymsluaðferðir, ef einhverjar eru.
4. Upphafsbjyning, framkvæmd með fyrirhugaðri losunaraðferð.
5. Sérkenni dreifingar, t. d. áhrif strauma, sjávarfalla og vinda á láréttan tilflutning og lóðrétta blöndun.
6. Eiginleikar sjávar, t. d. hitastig, sýrustig (pH-gildi), selta, lagskipting, breytingar á súrefni vegna mengunar — uppleyst súrefni (DO), efnafræðileg súrefnis-

ANNEX III

Provisions to be considered in establishing criteria governing the issue of permits for the dumping of matter at sea, taking into account Article IV (2), include:

A. Characteristics and composition of the matter

1. Total amount and average composition of matter dumped (e.g. per year).
2. Form, e.g. solid, sludge, liquid, or gaseous.
3. Properties: physical (e.g. solubility and density), chemical and biochemical (e.g. oxygen demand, nutrients) and biological (e.g. presence of viruses, bacteria, yeasts, parasites).
4. Toxicity.
5. Persistence: physical, chemical and biological.
6. Accumulation and biotransformation in biological materials or sediments.
7. Susceptibility to physical, chemical and biochemical changes and interaction in the aquatic environment with other dissolved organic and inorganic materials.
8. Probability of production of taints or other changes reducing marketability of resources (fish, shellfish, etc.).

B. Characteristics of dumping site and method of deposit

1. Location (e.g. co-ordinates of the dumping area, depth and distance from the coast), location in relation to other areas (e.g. amenity areas, spawning, nursery and fishing areas and exploitable resources).
2. Rate of disposal per specific period (e.g. quantity per day, per week, per month).
3. Methods of packaging and containment, if any.
4. Initial dilution achieved by proposed method of release.
5. Dispersal characteristics (e.g. effects of currents, tides and wind on horizontal transport and vertical mixing).
6. Water characteristics (e.g. temperature, pH, salinity, stratification, oxygen indices of pollution — dissolved oxygen (DO), chemical oxygen demand (COD),

þörf (COD) og lífefnafræðileg súrefnisþörf (BOD) — köfnunarefni í formi lífrænna efna og jarðefna, þ. á m. ammoníaks, svif, önnur næringarefni og framleiðni.

7. Sérkenni botns, t. d. botnlögun, jarðefnafræðileg og jarðfræðileg einkenni og lífræðileg framleiðni.

8. Fyrri losanir á losunarsvæðinu, ef einhverjar eru, og áhrif þeirra, t. d. svörun þungra málma og magn lífræns kol-efnis.

9. Við útgáfu losunarleyfis skulu samningsaðilar athuga, hvort nægilega traustur vísindalegur grundvöllur sé fyrir hendi til að meta afleiðingar losunarinnar í samræmi við ákvæði þessa viðauka, enda séu árstíðabreytingar hafðar í huga.

C. Almenn athugunaratriði og skilyrði

1. Hugsanleg áhrif á þokkafull svæði, en hér koma t. d. til álita reköld eða reki, grugg, ógeðfæld lykt, upplitun og froðumyndun.

2. Hugsanleg áhrif á lífið í hafinu, fiski- og skeldýrarækt, fiskistofna og fiskveiðar, vinnslu og ræktun þangs og þara.

3. Hugsanleg áhrif á önnur not hafsins, t. d. minni gæði vatns til iðnaðarþarfa, tæring mannvirkja undir yfirborði sjávarar, tálmanir á starfrækslu skipa vegna rekalda, svo og á fiskveiðum eða siglingum, vegna þess að úrgangsefnum eða föstum hlutum er búinn staður á hafsbotni, og loks verndun svæða, sem eru sérlega mikilvæg í vísindalegu eða friðunarlegu tilliti.

4. Raunhæf tók á að grípa til annarra ráða til að meðhöndla efni, finna þeim samastað eða eyða á landi ellegar draga úr skaðsemi þeirra fyrir losun í hafið.

biochemical oxygen demand (BOD) — nitrogen present in organic and mineral form including ammonia, suspended matter, other nutrients and productivity).

7. Bottom characteristics (e.g. topography, geochemical and geological characteristics and biological productivity).

8. Existence and effects of other dumpings which have been made in the dumping area (e.g. heavy metal background reading and organic carbon content).

9. In issuing a permit for dumping, Contracting Parties should consider whether an adequate scientific basis exists for assessing the consequences of such dumping, as outlined in this Annex, taking into account seasonal variations.

C. General considerations and conditions

1. Possible effects on amenities (e.g. presence of floating or stranded material, turbidity, objectionable odour, discoloration and foaming).

2. Possible effects on marine life, fish and shellfish culture, fish stocks and fisheries, seaweed harvesting and culture.

3. Possible effects on other uses of the sea (e.g. impairment of water quality for industrial use, underwater corrosion of structures, interference with ship operations from floating materials, interference with fishing or navigation through deposit of waste or solid objects on the sea floor and protection of areas of special importance for scientific or conservation purposes).

4. The practical availability of alternative land-based methods of treatment, disposal or elimination, or of treatment to render the matter less harmful for dumping at sea.